

УДК 811.111'38:338.48 (477)

Василенко Г.В.¹

Дзюба О.О.²

¹ канд. філол. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. МТЕ-419 НУ «Запорізька політехніка»

ОБРАЗ УКРАЇНИ В АНГЛОМОВНИХ ТУРИСТИЧНИХ БРОШУРАХ

Колоніальний статус за царату та в радянські часи, труднощі (пост)колоніального періоду спричинили створення неповного і часто викривленого іміджу України в міжкультурному контексті, позаяк інформація підлягала цензурі, радянській ідеологічній обробці, або ж бралася з російських інформаційних джерел. Так, у дослідженні образу України в англomовному політичному дискурсі, він характеризується як ідеологічно подвійний, не «свій» і не «чужий», і отримує визначення «катастрофи на гребні» [2, с. 16].

Мистецтво є сферою людського досвіду, що дає об'єктивне відображення світу в естетичних формах та породжує справжні образи. Особливим видом словесного мистецтва, що передає сприйняття, переживання й осмислення дійсності людьми певної спільноти, є поезія. Образ України у вітчизняній поезії та її англomовних перекладах можна узагальнено передати словами: Мати, Мрія, Оаза, канадська Україна, Поле Битви, Драма, Трагедія, Загадка, Магія. Тривале проживання на межі кочового степу виробило в українців специфічне екзистенціально-межове світовідчуття: гостро емоційне переживання сьогоденності життя, поетичне, лірично-пісенне сприйняття природного та соціального оточення, пріоритет «серця» над «головою» та образів над поняттями. Як писала Л. Костенко, українці – це раритетна нація, яка самотня на власній землі у своєму великому соціумі, а ще самотніша в універсумі людства [1, с.30].

Туризм є сферою людського досвіду, що передусім задовольняє пізнавальні потреби людей протягом подорожей і відпочинку та розкриває матеріальні і духовні цінності різних культур. Туристична ідентичність прямо пов'язана з поняттями національного й етнокультурного змісту. Природні, рукотворні, архітектурні і духовні скарби національного спадку утворюють структуру образу певної країни і її культури в контексті туризму. На основі аналізу англomовних туристичних брошур трьох останніх років маємо на меті виявити привабливі особливості образу, що спонукають людей відвідати нашу країну.

Для початку слід зазначити, що Україна все ще лишається *terra incognita* для світового туризму, оскільки є мало званою і відвіданою країною. Однак, не зважаючи на всі труднощі, що випали на її долю, тенденції

останніх років свідчать про позитивні зміни. Загадкове і непізнане приваблює. Першою причиною подорожей варто назвати красу, велич і культурне різнобарв'я. Так, набувають популярності тури в різні частини країни. Наприклад, тур центральними областями під назвою 'Discover the beating heart of Ukraine' наголошує саме на цьому: Ukraine is a country of great variety, and the product of thousands of years of traditions and resilience. You will experience its ancient, magnificent capital – Kyiv, thriving Poltava – where the history of nations was decided; through the Kozak stronghold of Zaporizhzhia, to the wide Black Sea, and grand Odessa! From famous Kozaks to famous writers, Central Ukraine is the birthplace of Ukraine's cultural renaissance, home of the Hopak and an undiscovered gem, which you can discover with us. У наведеному вище прикладі вжито велику кількість власних імен, реалій і притаманних туристичній брошурі прикметників позитивного змісту.

Другою причиною мандрівок до України є драматичні події сьогодення і недавнього минулого. Україна має багатий досвід драм і трагедій і завжди виживає. Так, у дорожніх нотатках британського туриста про Київ читаємо: No visit to the city is complete without a walk around the Maidan Nezalezhnosti, the central square of the city and the venue for pro-democracy demonstrations in recent years. It's a place of tragedy as over 100 people were killed by snipers in February 2014. "Freedom is Our Religion" is a slogan signifying that the struggle is still ongoing.

На найпопулярнішому туристичному сайті світу можна замовити 'Donbass Tour: War Experience', маршрут якого пролягає через Краматорськ і Слов'янськ до лінії фронту. Іноземцям пропонується: 'Discover Ukraine's military history and explore the former frontline zone of Ukrainian-Russian war'. Наведені приклади ілюструють одну зі сторін образу України, а саме – поле битви.

Давно набули популярності екскурсії до Чорнобилю. Один з таких турів має назву з експресивним порівнянням атомного реактора з лівом дракона: 'Entering the Dragon's Lair of Chornobyl'. З 1986 Україна стала асоціюватися в іноземців з Чорнобильською трагедією, переживання якої відображено в творах мистецтва, а місце події стало музеєм трагедії. Багато туристів прагнуть побачити артефакти і відчутти те екзистенціально-межове переживання трагічних подій.

Україна – країна магії, містики і загадок. Анімістичні й пантеїстичні риси язичницького світогляду притаманні українському світосприйманню.

Туризм відображає цю особливість культури створенням турів до містичних місць. Таким є, наприклад, тур 'Mystic story of Lysa Mountain in Kyiv', де гості можуть почути багато легенд і страшних історій, пов'язаних з Лисою горою.

Ще однією привабливою особливістю подорожей до України є люди і їхній стиль життя. Багато туристів з розкинутих країн Європи, переважно чоловіки, лишають схвальні відгуки про Україну. Один з них звучить досить оптимістично: 'Ukraine is a paradise on Earth. I want not only to live there but retire as well'. Причин тому є декілька, а саме: гостинні і привітні люди, серед яких багато гарних дівчат і жінок, що добре сприймають європейську ментальність – who fit European mentality very well; можливість щоденних розваг – fun-time 24/7; можливість якісно і недорого відпочивати – good value for money; можливість відчути кращий соціальний статус, ніж у себе вдома.

Отже, образ України в англomовних туристичних брошурах відображається цікаво, привабливо і реалістично. Україна – це мальовнича країна з багатою культурною історією, де живуть гостинні і волелюбні люди. Україна – це країна-фронтир, погранична держава, де постійно щось відбувається.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Костенко Л. В. Гуманітарна аура нації або Дефект головного дзеркала: Лекція, прочитана в нац. ун-ті «Києво-Могилянська академія» 01.09.1999 р. – К.: ВД «КМ Академія», 1999. – 31 с.

2. Чабан Н. А. Образ суверенної України у вербальному втіленні (на матеріалі публікацій газети "The New York Times"): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.04 «Германські мови» / Н. А. Чабан. – К., 1997. – 20 с.